

ΜΕΘΟΔΟΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ξενάκης Αλέξανδρος

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3100Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μέθοδοι Ψηφιακής Έρευνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις ($13 \cdot 3 = 39/30 = 1,3$)		3	1,3
Πρόοδος επί του 1/3 της ύλης ($4 \cdot 3 \cdot 1,5 = 18/30 = 0,6$)			0,6
Τελική Εξέταση ($39 \cdot 1,5 = 58,5/30 = 1,95$)			1,95
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		ΣΥΝΟΛΟ	4 (3,85)
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ και ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (κατ' εξαίρεση τα Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα επιδιώκει μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να αποκτήσουν:

Γνώσεις:

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές σε μία πλειάδα ψηφιακών μεθόδων έρευνας που έχουν αναπτυχθεί μέχρι σήμερα και έχουν συνδράμει τεκμηριωμένα την παραγωγή αποδεκτών ερευνητικών αποτελεσμάτων. Οι έντεκα πρώτες εισηγήσεις ομαδοποιούν επιμέρους ερευνητικά εργαλεία γύρω από αντίστοιχες βασικές ερευνητικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Συμπεριλαμβάνονται η αναλυτική δεδομένων, οι διαδικτυακές συνεντεύξεις, η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, η ψηφιακή εθνογραφία, οι ψηφιακές οπτικές μέθοδοι, η συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών, η γεωχωρική ανάλυση, οι μέθοδοι για κινητές συσκευές και έξυπνα τηλέφωνα, η αναλυτική της ανθρώπινης συμπεριφοράς, η αναλυτική των κοινωνικών δικτύων και παιχνιδιών, και τέλος διαδικτυακά πειράματα, ερωτηματολόγια και παρατήρηση. Η παρουσίαση των ερευνητικών εργαλείων δεν είναι εξαντλητική, αντίθετα προσπαθεί να καταδείξει την καταλληλότητα της κάθε μεθόδου κατά περίπτωση και την συμπληρωματικότητα των εργαλείων ανά προσέγγιση. Οι δύο τελευταίες εισηγήσεις εισάγουν και αναλύουν την έννοια του αλγορίθμου ως βασικό στοιχείο της χρήσης εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης για την επίτευξη ερευνητικών στόχων. Η συζήτηση επικεντρώνεται στη διαχείριση της ηθικής και δίκαιης αντιμετώπισης των ερευνητικών ζητημάτων και αντικειμένων όταν τα ερευνητικά αποτελέσματα παράγονται με χρήση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης. Θίγεται τέλος το ζήτημα των ορίων της αυτοτελούς αποφασιστικής δυνατότητας που μπορεί να αναλαμβάνει ένα οριοθετημένο ή μη σύστημα εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης.

Ικανότητες:

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση της δυνατότητας χρήσης εναλλακτικών ψηφιακών ερευνητικών μεθοδολογιών προς υποστήριξη των ερευνητικών ενδιαφερόντων των εκπαιδευόμενων.

Δεξιότητες:

Απόκτηση δεξιοτήτων χρήσης εφαρμοσμένων εργαλείων πληροφορικής που συνδέονται με τη πρακτική αξιοποίηση των ανωτέρω ερευνητικών μεθοδολογιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Αναλυτική δεδομένων – Επιχειρηματική αναλυτική	(Δ.Ε. Ι κεφ. 3,4,9,10)	
2. Διαδικτυακές συνεντεύξεις	(Δ.Ε. Ι κεφ. 8,33,36,40))	
3. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων	(Δ.Ε. Ι κεφ. 11,12,13,17)	
4. Ψηφιακή εθνογραφία	(Δ.Ε. Ι κεφ. 14,18,31,37)	
5. Ψηφιακές οπτικές μέθοδοι (οπτικοποίηση, αισθητήρες, ανάλυση βίντεο)	(Δ.Ε. Ι κεφ. 16,19,49,55)	
6. Συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών	(Δ.Ε. Ι κεφ. 23,25,28,29)	
7. Γεωχωρική ανάλυση	(Δ.Ε. Ι κεφ. 21,27,54,60)	
8 Μέθοδοι για κινητές συσκευές & έξυπνα τηλέφωνα	(Δ.Ε. Ι κεφ. 32,34,50,51)	
9. Αναλυτική ανθρώπινης συμπεριφοράς	(Δ.Ε. Ι κεφ. 22,26,39,42)	
10. Αναλυτική κοινωνικών δικτύων – Αναλυτική παιχνιδιών	(Δ.Ε. Ι κεφ. 20,47, 52,53)	
11. Διαδικτυακά ερωτηματολόγια, πειράματα, παρατήρηση	(Δ.Ε. Ι κεφ. 38,41,43,44)	
12. Ανάλυση και παρουσίαση ποσοτικών δεδομένων και σύνδεση με εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης (δυναμικά με παρουσιάσεις φοιτητών)	(Δ.Ε. ΙΙ κεφ. 25)	

13. Ανάλυση και παρουσίαση ποιοτικών δεδομένων και σύνδεση με εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης (δυναμικά με παρουσιάσεις φοιτητών)	(Δ.Ε. II κεφ. 27)	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόοδος επί του 1/3 της ύλης	Ερώτηση ανάπτυξης, την 5 ^η εβδομάδα του εξαμήνου κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ωριαία διάρκεια, βαθμολογική βαρύτητα 25%.	
Τελική Εξέταση	Ερωτήσεις ανάπτυξης, στο τέλος του εξαμήνου, βαθμολογική βαρύτητα 75%	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Κατά την παράδοση, προβολή παρουσιάσεων powerpoint και χρήση πολυμέσων, όπως προβολή βίντεο. Επικοινωνία με φοιτητές με e-mail, αξιοποίηση της πλατφόρμας eclass για την ανάρτηση ανακοινώσεων, σημειώσεων και συμπληρωματικού προς τα συγγράμματα ψηφιακού υλικού.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	115,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (κατ' εξαίρεση στα Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus). Μέθοδοι αξιολόγησης: • τελικές εξετάσεις*, 75% βαθμολογίας • γραπτή Πρόοδος*, 25% βαθμολογίας • Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 3.500 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. * Δεν γίνονται δεκτές βαθμολογικές ρήτρες εκ μέρους των φοιτητών/τριών * Δεν παρέχεται για κανένα λόγο δυνατότητα εξέτασης εναλλακτικής της προσφερόμενης (π.χ. απαλλακτική	

εργασία) ούτε εξέτασης σε διαφορετική ημερομηνία. Αυτό ισχύει τόσο για τις εξετάσεις όσο και για την Πρόοδο.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Προόδου, ατομικής εργασίας εξαμήνου & τελικών γραπτών εξετάσεων: Κάθε απάντηση σταθμίζεται συνεκτιμώντας τα ακόλουθα:

Πληρότητα: Η απάντηση καλύπτει εξ ολοκλήρου το ζητούμενο ή παρουσιάζει μικρά ή μεγάλα κενά; Υπάρχει επαρκής επεξήγηση ή διατυπώνονται οι σκέψεις «τηλεγραφικά»; Πληρότητα δεν σημαίνει απαραίτητα μακροσκελείς απαντήσεις, ούτε επέκταση σε γενικότερα θέματα που δεν αφορούν ευθέως το ζητούμενο, ούτε αναφορά σε λεπτομέρειες που δεν προσθέτουν τίποτε επί της ουσίας.

Τεκμηρίωση: Αφορά την υποστήριξη και αιτιολόγηση της απάντησης η οποία μπορεί να περιλαμβάνει και παραπομπή σε εμπειρικά παραδείγματα.

Ακρίβεια: Αφορά, πρώτα απ' όλα, την εκφραστική διατύπωση της απάντησης. Δηλαδή, να είναι σαφές και συγκεκριμένο το νόημά της. Να μην είναι έτσι ώστε να έχει στοιχεία ασάφειας ή απροσδιοριστίας ή να αφήνει απορία στον αναγνώστη διότι μπορεί να σημαίνει και τούτο και το άλλο. Η ακρίβεια αφορά και την ουσία του θέματος.

Λογική δομή: Η απάντηση δεν πρέπει να δίνει την εντύπωση ακατάστατων σκέψεων χωρίς εσωτερική συνοχή, ακόμη κι αν αυτές οι σκέψεις είναι ως τέτοιες ορθές. Πρέπει να καθίσταται σαφές πώς συνδέονται οι σκέψεις μεταξύ τους ώστε να βγάζουν από κοινού νόημα και να παρουσιάζουν ένα ολοκληρωμένο σύνολο. Να φαίνεται ποιες είναι οι κύριες ιδέες, ποιες οι υποστηρικτικές, ποιο το ουσιώδες, ποιο το δευτερεύον και πώς καταλήγετε από τη μία ιδέα στην επόμενη. Ποια σχέση τις διέπει και γιατί αυτή η σειρά που επιλέξατε είναι εύλογη.

Ικανότητα κρίσης: Η ικανότητα κρίσης αφορά όλα τα παραπάνω. Δηλαδή, χρησιμοποιείτε την κρίση σας προκειμένου να εκτιμήσετε πώς καθίσταται *πλήρης* μια απάντηση, επομένως κρίνετε εάν κινήσετε εντός ή εκτός θέματος, τι είναι ουσιώδες για αυτό και ποια είναι τα επιμέρους τμήματά του. Την κρίση σας χρησιμοποιείτε κι όσον αφορά την *τεκμηρίωση*, καθώς αποφασίζετε τι είναι προφανές και τι χρειάζεται να καταδειχθεί με περισσότερα λόγια. Εξίσου, εφόσον είστε *ακριβείς* σημαίνει ότι επιλέξατε τις κατάλληλες διατυπώσεις, μπαίνοντας στη θέση του αναγνώστη και βοηθώντας τον να κατανοήσει τι θέλετε να πείτε. Επίσης, η επίτευξη *λογικής δομής* και συνοχής σημαίνει ότι ιεραρχήσατε και κατατάξατε τις ιδέες σας έτσι ώστε να μπουν στην κατάλληλη σειρά, καθιστώντας εμφανή τη συσχέτιση και τη συμπληρωματικότητα τους.

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά διδακτικά εγχειρίδια:

- I) Το Α και το Ω των ψηφιακών μεθόδων έρευνας Συγγραφείς: Catherine Dawson 2022, Εκδόσεις Πεδίο. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 102075668
- II) Η Ερευνητική Μεθοδολογία στον Πραγματικό Κόσμο 5^η Έκδοση, Συγγραφέας : Gray E. David, 2023, Εκδόσεις Τζιόλα, Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 122077689

Ενδεικτική βιβλιογραφία/αρθρογραφία:

1. Blanchette, Jean-François. 2011. "A Material History of Bits." Journal of American Society for Information Sciences and Technology 62 (6). <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/asi.21542>.
2. Brown, Farmer. 2002. "A Brief History of Modern Relational Database Management Systems." www.mountainman.com.au/software/history/it1.html.
3. Ciulla, Arianna. 2020. "Exposing Legacy Data." King's Digital Library Blog. www.kdl.kcl.ac.uk/blog/legacy-project-datasets/.
4. Codd, Edgar. 1970. "A Relational Model of Data for Large Data Banks." Communications of the ACM 13 (6). <https://history.computer.org/pioneers/codd.html>.
5. Deegan, Marilyn, and Simon Tanner. 2004. "Conversion of Primary Sources." <http://digitalhumanities.org:3030/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-5-2>.
6. Drucker, Johanna. 2011. "Humanities Approaches to Graphical Display." Digital Humanities Quarterly. www.digitalhumanities.org/dhq/vol/5/1/000091/000091.html.
7. Elgabry, Omar. 2019. "The Ultimate Guide to Data Cleaning." Towards Data Science. <https://towardsdatascience.com/the-ultimate-guide-to-data-cleaning-3969843991d4>.
8. Flanders, Julia and Fotis Jannidis. 2012. "Knowledge Organization and Data Modeling in the Humanities." Whitepaper. https://www.northeastern.edu/outreach/conference/kodm2012/flanders_jannidis_datamodeling.pdf.
9. Floridi, Luciano, and Mariarosaria Taddeo. 2016. "What Is Data Ethics?" Philosophical Transactions A374: 20160360. <http://dx.doi.org/10.1098/rsta.2016.0360>.
10. Gold, Matthew, and Lauren F. Klein, eds. 2019. Debates in Digital Humanities. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press. <https://dhdebates.gc.cuny.edu/>.
11. Goldsmith, Jack. 2018. "The Failure of Internet Freedom." In Knight First Amendment Institute. New York: Columbia University. <https://knightcolumbia.org/content/failure-internet-freedom>.
12. Grandjean, Martin, and Aaron Mauro. 2015. "A Social Network Analysis of Twitter: Mapping the Digital Humanities Community." Cogent: Arts and Humanities 3 (1). www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23311983.2016.1171458.
13. Lima, Manuel. 2013. Visual Complexity: Mapping Patterns of Information. New York, NY: Princeton Architectural Press. <https://medium.com/@mslima/visualcomplexity-com-ad9a12fa2c1a>.

14. Lupi, Giorgia. 2017. "Data Humanism: The Revolutionary Future of Data Visualization." PRINT. www.printmag.com, www.printmag.com/post/data-humanismfuture-of-data-visualization.
15. Manzuch, Zinaida. 2017. "Ethical Issues in Digitization of Cultural Heritage." *Journal of Contemporary Archival Studies* 4. <https://elischolar.library.yale.edu/jcas/vol4/iss2/4/>.
16. Noble, Safiya. 2018. *Algorithms of Oppression*. New York: New York University Press. Simpkin, Sarah. 2020. "Getting Started with Markdown." <https://programminghistorian.org/en/lessons/getting-started-with-markdown>
17. Nodegoat. 2017. "Formulating Ambiguity in a Database." Nodegoat.net. <https://nodegoat.net/blog.s/21/formulating-ambiguity-in-a-database>.
18. Onuoha, Mimi. 2018. "On Missing Data Sets." <https://github.com/MimiOnuoha/missing-datasets>.
19. Owens, Trevor. 2011. "Defining Data for Humanists: Text, Artifact, Information or Evidence? *Journal of Digital Humanities*." *Journal of Digital Humanities* 1 (1). <http://journalofdigitalhumanities.org/1-1/defining-data-for-humanists-by-trevor-owens/>.
20. Panwar, Arjun. 2020. "Types of Database Management Systems." www.c-sharpcorner.com/UploadFile/65fc13/types-of-database-management-systems/.
21. Posner, Miriam. 2013. "How Did They Make That?" <https://miriamposner.com/blog/how-did-they-make-that/>.
22. Raggett, David. 1998. "A History of HTML." In Addison Wesley Longman. www.w3.org/People/Raggett/book4/ch02.html.
23. Ramsay, Stephen. 2004. "Databases." In *The Companion to Digital Humanities*, edited by Susan Schreibman, Ray Seimens, and John Unsworth, Ch. 15. Oxford: Blackwell's. www.digitalhumanities.org/companion/.
24. Rana, Ashish. 2018. "Getting Started with Network Data Sets." *Towards Data Science*. <https://towardsdatascience.com/getting-started-with-network-datasets92ec54958c07>.
25. Remondino, Chiara L., Barbara Stabellini, and Paolo Tamborrini. 2018. "Exhibition: Visualizing Complex Systems." https://systemic-design.net/wp-content/uploads/2019/05/RSD7Exhibition_VisualizingComplexSystems.pdf.
26. Risam, Roopika. 2015. "Beyond the Margins: Intersectionality and the Digital Humanities." *Digital Humanities Quarterly* 9 (2). www.digitalhumanities.org/dhq/vol/9/2/000208/000208.html.
27. Smithies, James, Carina Westling, Anna-Maria Sichani, Pam Mellen, and Arianna Ciula. 2019. "Managing 100 Digital Humanities Projects: Digital Scholarship & Archiving in King's Digital Lab." *Digital Humanities Quarterly* 13 (1). www.digitalhumanities.org/dhq/vol/13/1/000411/000411.html.
28. Taylor, Jack. 2016. "Data Cleansing Pitfalls." *Invensis*. www.invensis.net/blog/14-key-data-cleansing-pitfalls/. Drucker, Johanna. 2011. "Humanities Approaches to Graphical Display." *Digital Humanities Quarterly* 5 (1). www.digitalhumanities.org/dhq/vol/5/1/000091/000091.html.
29. Wallack, Jessica, and Ramesh Srinivasan. 2009. "The Local and the Global: Reconciling Mismatched Ontologies in Development Information Systems." *HICSS Hawaii International Conference on Systems Sciences*. 1–10.

30. Weingart, Scott. 2011. "Demystifying Networks, Parts I & II Journal of Digital Humanities." Journal of Digital Humanities 1 (1).
<http://journalofdigitalhumanities>.
31. Wuttke, Ulrike. 2019. "Here there be Dragons: Open Access to Research Data in the Humanities." OpenMethods Metablog.
<https://dhmethods.hypotheses.org/262>.
32. Zer-Aviv, Mushon. 2016. "If Everything Is a Network, Nothing Is a Network." Visualising Information for Advocacy, visualisingadvocacy.org.
<https://visualisingadvocacy.org/node/739.html>.
33. Zhang Allison B., and Don Gourley. 2009. "Creating Metadata: Metadata Crosswalk." In Creating Digital Collections. Oxford: Chandos Publishing.
www.sciencedirect.com/topics/computer-science/crosswalk.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- Συλλογικός κατάλογος ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (πραγματοποιεί ταυτόχρονη αναζήτηση σε όλες τις βιβλιοθήκες):
<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Κατάλογος βιβλιοθηκών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κόρινθο:
<http://opac.library.uop.gr/cgi-bin-EL/eqwcgi/eqwrtcl/targets.egw>
- Κατάλογος ελληνικών βιβλίων που κυκλοφορούν στο εμπόριο (καλά ενημερωμένος για σχετικά πρόσφατες εκδόσεις, τελευταίας δεκαπενταετίας περίπου). Χρησιμεύει για να δείτε τις τιμές, αν ενδιαφέρεστε για αγορά βιβλίων. Προσοχή: Η αναγραφόμενη είναι η τιμή εκδότη, αλλά ενδέχεται να βρείτε βιβλία με μικρή ή και σημαντική έκπτωση (κυρίως σε εκπαιδευτικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας): <http://www.biblionet.gr/>
- Κατάλογος διαθέσιμων πανεπιστημιακών συγγραμμάτων (σε ορισμένα από αυτά είναι προσβάσιμος ο κατάλογος περιεχομένων και ίσως ένα τμήμα του βιβλίου, π.χ. η εισαγωγή): <https://service.eudoxus.gr/search/>
- Κατάλογος κυρίως αγγλόφωνων βιβλίων σε αρκετά από τα οποία υπάρχει διαθέσιμο τμήμα τους (κατάλογος περιεχομένων, κάποιο κεφάλαιο, ενδεικτικά χωρία κτλ.):
<http://books.google.gr/>

Βιβλιοθήκες στην Αθήνα:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Κέντρο Πολιτισμού Ιδρύματος Σταύρου Νιάρχου, Λ. Συγγρού 364, Καλλιθέα και Πανεπιστημίου 32, και Λ. Αθηνών 31-33, Βοτανικός),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Βουλή των Ελλήνων, και Άνθιμου Γαζή 2, και Λένορμαν 218),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Κρατίνου 9 & Αθηνάς),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του (γερμανικού) Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16).